

Ter attentie van het bestuur van het IPO

Betreft: Reactie op Position Paper Wetgevingsoverleg Cultuur dd 14 november 2022

Groningen, 5 december 2022

Geacht bestuur,

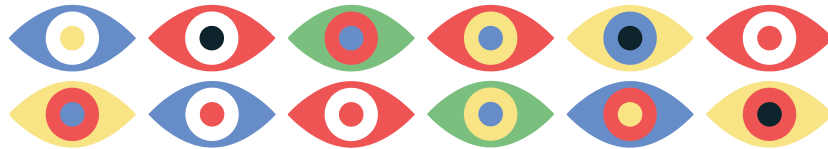
Verheugd namen wij kennis van uw recent gepubliceerde Position Paper Wetgevingsoverleg Cultuur, waarin u reageert op de meerjarenbrief *'De kracht van creativiteit'* van Staatssecretaris Uslu. Helemaal omdat we de ontwikkelingen bij het IPO rondom de begroting Cultuur en Erfgoed nauw volgden en bezorgd waren over de discussie of de belangenbehartiging van het IPO op het gebied van cultuur moest worden voortgezet. Uw position paper stelt ons gerust en wij hopen dat dit betekent dat we de door ons zeer gewaardeerde bestuurlijke en ambtelijke afstemming ook na 2024 kunnen voortzetten.

U schrijft in uw position paper dat *"het cultuurbeleid alleen werkt als overheden, provincies, gemeenten en Rijk, met elkaar werken"*. Wij onderstrepen dit en zullen vanuit de Raad van Twaalf in een ambtelijk overleg met het ministerie van OCW het belang van het gezamenlijk optrekken als één overheid benadrukken. De Raad van Twaalf adviseert daarbij om meer opgavegericht te werken en dat raakt voor cultuureducatie en cultuurparticipatie ook het sociaal en onderwijs domein in de drie overheidslagen.

U vraagt in uw Position Paper Wetgevingsoverleg Cultuur dd 14 november 2022 aan de staatssecretaris *"om samenwerking tussen overheden op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie en een heldere verdeling van verantwoordelijkheden en taken te borgen"*. Graag geven we u de volgende overwegingen mee met betrekking tot de verantwoordelijkheden en taken van provincies op het gebied van de opgave om iedere inwoner van Nederland toegang te geven tot cultuureducatie en cultuurparticipatie:

1. Amateurkunsten

De infrastructuur voor de amateurkunsten is de afgelopen tien jaar steeds verder verschaald, terwijl de zorgen over het welzijn van inwoners van Nederland toenemen. Juist amateurkunstbeoefening brengt ontmoeting, verbinding en ontspanning. Wij zijn enthousiast over het feit dat de staatssecretaris het belang van de amateurkunsten onderschrijft en afspraken wil maken met provincies en gemeenten voor een goede ondersteuning. Om uitvoering te kunnen geven aan een nationaal akkoord amateurkunst is het van belang dat alle provincies hun steunfuncties voor de amateurkunsten op orde hebben. Vanuit de gedachte van één overheid pleiten wij voor provinciaal beleid om de amateurkunsten te ondersteunen. Laat de gezamenlijke inzet van overheden bij de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (met én een bestuurlijk kader van drie overheidslagen en de PO-raad én een gezamenlijke matching van drie overheidslagen en het onderwijs) een voorbeeld zijn voor het nieuwe Nationale Akkoord Amateurkunst.

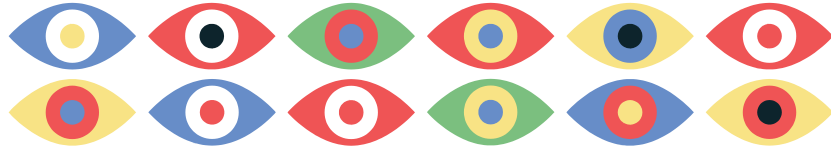

2. Cultuureducatie

Provincies hebben vanuit de opgave van regionale spreiding een belangrijke rol op het gebied van cultuureducatie en zijn direct of indirect betrokken als partner van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK). De resultaten van de regeling zijn na tien jaar positief. Door de betrokkenheid van de drie overheidslagen is het bereik van scholen groot en is de kwaliteit van het cultuuronderwijs gestegen. De impact van corona (stilstand cultuureducatie, tekort aan leerkrachten en kunstdocenten en focus in scholen op basisvaardigheden) is groot en daarom zijn we onvoldoende toegekomen aan de borging van de kwaliteit. Daarom vragen we het IPO om de voortzetting van de regeling na 2025 te ondersteunen. Bovendien adviseren we om de matchingsbedragen te verhogen vanwege recente prijsstijgingen en verhoogde tarieven van zzp'ers die cultuuronderwijs bieden.

Verder verzoeken wij het IPO om afspraken te maken met het ministerie van OCW voor een betere afstemming tussen de beleidsinstrumenten voor cultuureducatie en die van onderwijs (zoals het recent gelanceerde programma School en Omgeving). Wij juichen, net als het IPO, gezamenlijke inspanning van departementen toe, maar hier dreigt wel een adder onder het gras. Omdat de prestatiebox gelden voor cultuureducatie zijn opgegaan in de Lumpsum en de onderwijsvernieuwing met Curriculum.nu op de achtergrond is geraakt, kan dat ertoe leiden dat er onvoldoende wordt gestuurd op de gewenste borging van de resultaten van ruim tien jaar CMK. De ondertekenaars van het Bestuurlijke Kader Cultuur en Onderwijs moeten hierover afspraken met elkaar gaan maken.

3. Grote gemeenten (G4 en G40) en het rijk investeren in jongerencultuur. Wij missen bij de investeringen de rol van provincies om ook de jongeren in de plattelandsgemeenten te bereiken. De staatssecretaris schrijft dat het doel van het programma Impuls Jongerencultuur is 'een goede ondersteuning van eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren in het hele land'. Maar hoe wordt de grote groep jongeren die niet in de stad woont op dit moment in het beleid betrokken? Is dat niet een rol van alle provincies? We adviseren het IPO om in de samenwerking met de verschillende overheden de verantwoordelijkheid te nemen voor goede spreiding van (investeringen in) jongerencultuur

4. Het doorvoeren van een landelijke fair practice code bereikt maar een deel van de culturele zzp'ers in Nederland. Het is essentieel dat met provincies en gemeenten afspraken worden gemaakt zodat culturele inzet in Rotterdam op dezelfde wijze wordt gehonoreerd als in Roswinkel.

Wij blijven graag geïnformeerd over de voortgang van de bestuurlijke afspraken tussen het IPO en het ministerie van OCW en houden u natuurlijk ook op de hoogte van ontwikkelingen.

Namens de Raad van Twaalf,

Marieke Vegt, *voorzitter*

Aukje Bolle, *secretaris*

De leden van de Raad van Twaalf zijn:

Alex van Zijl, De Kubus (Flevoland)
Astrid Honing, Plein C (Noord-Holland)
Aukje Bolle, Kunstgebouw (Zuid-Holland)
Barbara Wittenbol, Kunst Centraal (Utrecht)
Douwe Zeldenrust, Keunstwurk (Friesland)
Henri Swinkels, Kunstloc Brabant (Brabant)
Leo Adriaanse, Cultuurkwadraat (Zeeland)
Marieke Vegt, Kunst & Cultuur (Drenthe en Groningen)
Pim Luiten, Vrijdag/KultuurLoket (Groningen)
Ruud van Eeten, Huis voor de Kunsten Limburg (Limburg)
Sarah Heijse, Cultuur Oost (Gelderland)
Wout Ligterink, Rijnbrink (Overijssel)